

## ב י מ י ם ה ה ם

### מחלבת מרחביה

הרושם הראשון של המחלבה הוא מדכא מאוד. והרושם הזה נשאר בתקפו גם לאחר שהשתדלתי לחקור את הענין לכל צדדיו וללמוד עליו איזה זכות שהיא. הסה"כ: פרות חולות, העגלים אינם מתפתחים, חלב אין.

אחד העיקרים: איזה יאוש קונן בלב חלק מהחברים ביחס למחלבה ומרגש פחד מפני "תיקונים". וזה יחד עם כל המצב הנ"ל גרמו, כי למרות שנמצאים על המקום אחדים היודעים את עבודת הרפת באופן הגון פחות או יותר נכנסו לתוך "הצעת התיקונים" שלי גם עבודות שנחשבו כיום להכי אלמנטריות.

כאן מורגש ביותר הצורך לגשת תו"מ לשכ" לול הרפת, וקודם כל לבסס את היסוד: הבנין (אם כי גם הוא נבנה עפ"י השכלונה מבלי להתחשב עם תנאי המקום והארץ), והפרות — שעלו בהון עצום. כי אם לא נספיק לסדר את שני הדברים האלו בעוד מועד עלולים גם הם ללכת לאיבוד.

### מחלבת דגניה א'

גם כאן אפתח ברושם. הוא טוב. רפת די יפה. כלכלת הפרות אינה עולה ביוקר ביחס למחירי החלב. העובדות — חרוצות. גם העבודה אינה עולה ביוקר (אגב: אבל אינה מסודרת כל עיקר) אולם כשפונים מהרפת לחדר העג" לים, הרושם הנעים נחלש ורק כאן מתברר לך כי למרות 7 שנות קיומה של הרפת אין עדיין אף פרה "מהמקום". גם שאלת התוצרת מעסיקה אותם מאוד, כי בטבריה העיר אי אפשר למצוא קונים יותר מאשר ל-40—30 רוטל חלב ליום. כמו בכל הארץ גם כאן בטוחים בהפסד הגדול

לריכוז אנשים מתאימים לתפקידים שהוזכרו לעיל. לדעתי גם שאלת המימון לא תהיה קשה משום שרבים יכירו בחשיבות הדבר. ואם תחליט להתאחדות לפעול, טוב שהדבר ייעשה בהקדם ככל האפשר.

נהלל

מ. מונק

הכרוך בתוצרת ולא בנקל עלה לי להוכיחם על טעותם (בשאלה זו אשוב לדון ביתר פירוט רוט). ברם דגניה מעידה על עצמה כי תמצא פתרון גם בשאלה מסובכה זו.

### מחלבת כנרת

המחלבה (הרפת) היא כעין הד לכל מה שעבר על כנרת בשנים האחרונות, משורות הפרות המשונות (שאחת עומדת מאחורי חב" רתה וזו נושמת את זבלה של השניה) עד "סגנון" הרפת שנעשה בכוונה טובה ולא נגמר או — באמצע הבניה סרו ועברו לסגנון אחר, כל אלה ושאר הסידורים גרמו לכך שהמחלבה נמצאת בשפל המדרגה.

למעשה — אין אף פרה אחת שלא תהיה עליה איזה שאלה... כך פנתה אלי הצעירה הער בדת ברפת. ואימרה זו מציינת במקצת את המצב. ועוד למעשה: עתה תחליטו לגשת בחוץ יד לתיקון הדבר. לשם זה הלכו לקנות פרות טובות מבירות. לכשישובו יעיין בכובד ראש גם ב"תיקונים" דרושים. הרגשתי היא כי יצליחו.

### מחלבת טירה

כאן המצב הוא מיוחד במינו משני טעמים: אחד חיובי והשני שלילי. א. אי-קביעותם במ" קום (אפשר כי בשנה הבאה יצטרכו לעזוב את המקום); ב. הצלחת המחלבה. בשנה שעברה היו להם 191 ל"מ רווח נקי — שני הטעמים האלו הינם גורמים חשובים של אי-נטיה להכניס איזה תיקונים שהם. לא בנקל עלה לי להוכיח להם כי ריווח זה הנהו מקרי — ואם תרצו — גם "לא מדויק" — ואי אפשר להעמיד רפת במשק כפרי רק על יוקר החלב בעיר הסמוכה. נחוץ לברוא קשר חי וקבוע בין המשק בכללו והרפת. בשביל זה דרושה תשומת לב לא רק להכנסות החלב בשנה זו או אחרת כ"א גם ובעיקר לטיפול נכון של הבקר לשם העמדת "דור" שיבטיח את שלמות הרפת. מובן, כי ההצלחה ומציאות איש חרוץ שם (החבר ל.) היודע את אשר לפניו, תקלנה הרבה על התפתחות מקצוע זה בטירה.

עוסקים ג"כ בתעשית גבינה, חמאה, זבדה וכדור מה. את המקום החשוב ביותר בענין הספקת חלב לת"א תופס "המשביר" המקבל את החלב מחוות העבריות הסמוכות. רבים מהחלבנים נרשמו כעת בתור חברים לחברת "עיר גנים" ואחדים מהם כבר עלו על מגרשי החברה. הת-ישבו שם בצריפים ומתעסקים במקצועם. יש לחשוב שעסק החלבנות ילך הלך והתפתח בתל-אביב וסביבותיה, למרות זאת שלפי שעה ההת-חרות מצד הכפרים הערביים מכבידה על מצב החלבנים.

מחיר החלב כעת: האוקיה 1 ג"מ (4 אוק-יות בליטר). פרה ערבית מחירה הבינוני 23—18 ל"מ, פרה בירותית או דמשקאית — מ"מ 60 עד 90 ל"מ.

יהושע

הועתק מ"השדה", תרפ"ב.

אלמלי רק אפשר היה להבטיח את קביעות המ-קום — כי אז יש לקוות מהמחלבה שם הצלחה רבה.

#### החלבנות ביפו

במקצוע זה עוסקים כ-15 איש בתל-אביב ושכונותיה. כל אחד מהחלבנים האלה מחזיק באופן בינוני 6—8 פרות ומוכרים את כל החלב בתל-אביב. מלבדם יש עוד חלבנים שמסרו את פרותיהם לגרמנים בשרונה או לערבים ביפו והנם משתתפים בסכום ידוע בהחזקתן. יש גם כן מספר הגון של אנשים העוסקים רק במכירת חלב ולא בגידול פרות. קבוצת החלבנים מרגישה צורך גדול בסידור ענין הבטחת הפרות באחד-ריות למקרי אסון. פעמים אחדות כבר התאספו ודנו על שאלה זו אבל לפי שעה לא נעשה בזה שום צעדים ממשיים. אחדים מהחלבנים

## מלחמה בזבובים בשטח כפרי

בחודשים האחרונים ערך הצוות להדברת מזיקים של שירותי התברואה סקר מיוחד על דגירת זבובים בשטח כפרי ואפשרויות הדברתם.

נסקרו כ-21 קיבוצים, מושבים וכפרים בכל חלקי הארץ — מכפר סולד בצפון ועד יד-מרדכי בדרום. נמצא שברוב הישובים משתמשים בכמויות גדולות מאוד של אינסקטיסידים שונים נגד זבובים. בקיבוץ אחד בשרון משתמשים ביותר מ-800 ליטר של חומר ריסוס מדי חודש בחודשו. כמויות כאלה גורמות להוצאות כספיות גדולות לקיבוץ או למשק. אפשר להפחית את ההוצאות במידה ניכרת ע"י מניעת דגירת זבובים.

מצאנו שקיני הדגירה העיקריים היו בערימות הזבל של הרפתות, הלולים והאשפה. השתדלנו להצביע בכל הביקורים שלנו על כך שסידורים נאותים מבחינת העבודה ברפת ובולול עשויים למנוע גם דגירת זבובים. כלומר — טיפול טוב בערימת הזבל, ייבוש השלשלת וכדומה. נקיטת אמצעים אלה במשק נגד דגירת הזבובים, תביא עמה גם תוספת של זבל אורגאני ואפשר יהיה לחסוך כמויות גדולות של "פליט" וחומרי ריסוס שונים. רק לאחר טיפול יסודי בקיני הדגירה יש תועלת גם באינסקטיסידים נגד הזבובים המבוגרים או נגד הרימה. אם אין מקיימים תברואה יסודית, אין אפשרות להתגבר על האוכלוסיות העצומות של הזבובים.

#### ביעור זבוב חרר-העור ע"י תכשיר כימי במזון

בעקב תוצאות הניסויים של משרד החקלאות בארה"ב מתעוררת התקווה שאפשר יהיה להדביר את זבוב חרר-העור ע"י תכשיר כימי של זרחן אורגאני שיוגש לבהמות במזונן. אמצעי זה הוא מסוג חומרי ההדברה הסיסטמיים והוא נע בכל מערכת הגוף בפנים ומשמיד את הספיל בבשר הבהמה. התוצאות הראשונות של הניסויים היו מוצלחות ביותר וייתכן שגילוי אמצעי זה יהווה מעין אבן פינה בהדברת זבוב חרר העור. ממשכים בניסויים ובבדיקות כדי לברר מידת ארסיותו של התכשיר לגבי בעלי החיים ושיעור שייריו בחלב או בבשר הבהמה.